

NEKDANJA RIBARNICA - Okrogl miza v sklopu razstave iz zbirke *Imago Mundi*

Za več stikov in ovrednotenje tržaške večkulturnosti

Muzej vseh tržaških kultur. Možnost, da bi vsakdo lahko govoril v svojem jeziku. Več stikov, povezovanja in prepletanja med različnimi skupnostmi. Skupna prireditev, v kateri bi svoj prostor dobile vse tržaške kulture in skupnosti: ne samo tiste, ki so že zdodovinsko prisotne, pač pa tudi novonastale. Skupna točka želja sodelujočih pri okroglji mizi o identiteti in drugačnosti je skratka bilo ovrednotenje tržaške multikulturalnosti. V sklopu razstave *Imago Mundi – Join the Dots* iz zbirke Luciana Benettona, ki bo do 2. septembra na ogled v tržaški ribarnici (vstop je prost), se je v petek sklenilo prvo v nizu treh srečanj; v prihodnjih mesecih se bosta zvrstili še srečanji o naravi in napredku ter materialnem in nematerialnem.

Pri srečanju, ki ga je koordiniral in vodil Massimiliano Schiozzi, so sodelovali predstavniki tržaške grške, hrvaške, srbske in slovenske skupnosti. Umetnik Antonio Sofianopulo je orisal zdodovino grške skupnosti in podčrtal, da je ta že močno integrirana v tržaško stvarnost. Prvi migracijski val, ki je iz Grčije prišel v Trst, je ohranil svoj jezik in grško identiteto, kasneje pa se je skupnost skušala čim bolj prilagoditi tržaškim razmeram. Sprva je bila grška skupnost močno osredotočena na trgovske posle, nekateri predstavniki kasnejših generacij, kot sta bila Giorgio Cambissa in Michele Eulambio, pa so se od tega aspekta nekoliko oddaljili in se posvetili umetniškemu ustvarjanju, meni Sofianopulo.

Kulturna posrednica in prevajalka Maja Vranješ je ravnokar postala polnoletna Tržačanka, se je pošalila, saj v Trstu živi od leta 2000. V vsakdanjem

Sogovorniki so se strinjali, da bi morali biti stiki med različnimi mestnimi skupnostmi bolj redni

FOTODAMJ@N

življenju si prizadeva za ovrednotenje srbske kulturne in umetniške dediščine v Trstu. Z razliko od grške se priseljevanje Srbov v Trst še danes ni zaključilo, zlasti iz območja vzhodne Srbije ob meji z Romunijo, ugotavlja Maja Vranješ. Danes se ne priseljujejo samo starši – ti so otroki nekoč puščali doma pri starih starših –, pač pa se v naše kraje preseli cela družina, zato je srbska skupnost v Trstu zelo vitalna in razvijena. Če pomisli na praznike, ki jih v prirejajo v okviru skupnosti, ugotavlja, da je včasih bilo le po dvajset udeležencev, danes pa imajo težavo s pridobivanjem primerrega prostora, saj se praznikov udeležuje več kot 500 ljudi.

Marijana Sutić je odgovorna za kulturo pri tržaški hrvaški skupnosti, ki je kot organizacija nastala šele leta 1989, čeprav hrvaška prisotnost v Trstu sega v bistveno bolj oddaljene čase. Vse od ustanovitve posebno pozornost posvečajo jeziku in kulturi s prirejanjem raznovrstnih srečanj, ki niso namenjena le pripadnikom tržaške hrvaške skupnosti, temveč vsem, ki bi radi pobliže spoznali njihovo stvarnost. Marijana Sutić je podčrtala pomembnost obvladovanja hrvaškega jezika, kar omogoča prenos hrvaške kulture iz generacije v generacijo.

»Včasih imam vtis, da se pravzaprav ne zavedamo, kakšno bogastvo

je, da »živimo« dva jezika in dve kulturni,« meni novinarka in predsednica Slovenskega kluba Poljanka Dolhar. »To, da lahko spremišča dve različni stvari, ti nudi možnost, da na stvari gledaš z dveh zornih kotov in jih bolje razumeš.« Novinarka je razkrila, da ima včasih vtis, da se je rodila v dveh različnih mestih – eno je Trst, drugo pa Trieste. Dvojnost opaža tudi ob spremljanju obeh tržaških dnevnikov, saj nekaterim dogodkom, ki so zelo pomembni za slovensko narodno skupnost v Italiji, italijski mediji ne posvečajo nikakršne pozornosti, najbrž pa to velja tudi v obratni smeri. (maj)

TRST - Kip sv. Justa

Iz morja v katedralo

Original kipa sv. Justa

FOTODAMJ@N

Po nedavni položitvi na morsko dno pred Grljanom kopije kipa sv. Justa, je original kipa spet na ogled mestni in širši javnosti. Včeraj zjutraj je v katedrali na pobudo kluba Rotary Trieste Nord in združenja tržaških potapljačev potekala slovesnost ob ponovnem namestitvu kipa.

Kip, ki je dolgo časa ležal na dnu Tržaškega zaliva, so temeljito očistili. V stolni cerkvi si ga bo mogče ogledati nameščenega v vodo znotraj prozorne plastične posode. V simbolni spomin na mučeniško smrt svetnika in tržaškega zavetnika, svetega Justa, ki so ga utopili v Tržaškem zalivu.

Brezplačni ogledi muzejev

Tržaška občina sporoča, da si je danes mogoče brezplačno ogledati vse občinske muzeje razen Morpurgo-vega in muzeja Storia Patria. Stalnih razstav in zbirk je v tržaških muzejskih sedežih veliko in zajemajo raznorazna področja. Večina muzejev je danes odprtih med 10. in 19. uro, le Morski muzej in Botanični vrt (Ul. Marchesetti) bosta odprtih samo do 13. ure.

Koliko Europe jutri v Trstu?

Združenje Luoghi Comuni prireja jutri ob 18. uri javno srečanje v hotelu Savoia Excelsior z naslovom Koliko Europe v prihodnosti Trsta? O evropski vlogi, »ki jo lahko in mora« naše mesto odigrati, bodo razpravljali dejelna odbornica za delo Alessia Rosolen, nekdanji vladni podtajnik Roberto Antonione, župan Novigrada Anteo Milos in generalni sekretar Pristaniške oblasti Mario Sommariva. Na začetku srečanja bosta udeležencem spregovorila predsednik združenja Roberto Cosolini in menedžer Srednjeevropske pobude Ugo Poli.

Vrednote so kompas

Pričenja se 16. posvet, ki ga mednarodno združenje ISSWOW namenja obravnavi vloge vrednot v organizacijah. Za te naj bi vrednote predstavljale kompas in vodilo pri upravljanju osebja. Večdnevnega srečanja se bo udeležilo 140 raziskovalcev iz celega sveta, pričelo pa se bo danes ob 17. uri v malih dvoranih gledališča Verdi. Na odprtju, na katerega je vabljena tudi širša javnost, bo spregovorila mednarodno uveljavljena raziskovalka Simon Dolan.

Umetnik Algis Kasparavičius in kuratorka Alexandra Etienne FOTODAMJ@N

»Črte v lesu so kot gube«

Izrazni medij litovskega umetnika Algisa Kasparavičiusa so zlasti konceptualne skulpture in interaktivne inštalacije, preko katerih se s pomočjo ambivalence, ki izvira iz kombiniranja različnih materialov in predmetov, poigra s percepциjo gledalca in ga napeljuje k temu, da razmisli o svoji vlogi v družbi. V umetniški inštalaciji *Distances and destinations*, ki jo je v petek postavil na ogled v nekdani tržaški ribarnici v sklopu razstave *Imago mundi – Join the Dots* (glej tudi zgornji članek), Kasparavičius problematizira socialne norme, ki nam jih nalaga družba. Za material si je izbral les kot simbol človeške identitete in osebne rasti: »Črte v lesu ponazarjajo minevanje časa, so kot gube na človeški koži,« je v pogovoru s kuratorko inštalacije Alexandro Etienne

razkril umetnik. »Na prvi pogled je ves les enak, tako kot je na prvi pogled gozd sestavljen iz enakih dreves. Ko pogledamo bolj pozorno pa vidimo, da to ne drži. Vsako drevo je različno in njegova podoba je odvisna tudi od okolja, v katerem je drevo zraslo,« meni Kasparavičius. Kontrast z naravnim elementom pa predstavljajo čevlj – vsi enaki, črni. Naravni element simbolizira unikatnost, črna obutev pa namiguje na »dress code« v pisarnah, »uniformiranost, na račun katere je oškodovana človeška raznolikost.« Čevlj so vklenjeni v les, s čimer je umetnik želel izraziti nezmožnost doseganja zadanega cilja.

Njegovo inštalacijo in razstavo *Imago Mundi* si v nekdani ribarnici lahko do 2. septembra ogledate od torka do petka med 17. in 23. uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa med 10. in 23. Vstop je prost. (maj)

Preizkušamo lahko električne avtomobile

Na Trgu sv. Antona delujejo tudi priložnostni polnilci akumulatorjev FOTODAMJ@N

Po Bariju, Riccioneju in Milanu je Quattroruote Electric Tour, turneja specializirane avtomobilske revije Quattroruote za promocijo uporabe električnih oz. hibridnih avtomobilov, včeraj prispela v Trst, kjer so se na Trgu sv. Antona (in ne na Ponterošu, kot je bilo sprva napovedano) ob tovornjaku revije Quattroruote pojavili najnovejši modeli električnih in hibridnih avtomobilov, ki jih je bilo mogoče testirati oz. preizkusiti, na voljo pa so bili tudi priložnostni polnilci za akumulatorje. Gre za avtomobile petih znamk, ki so uradni partnerji

dogodka: korejskih avtomobilskih hiš Hyundai in Kia, japonskih Suzuki in Toyota ter švedske Volvo, medtem ko je tehnični partner italijansko vodilno podjetje na področju izdelovanja električnega materiala, komponent in sistemov Scame. Skupaj z le-tejem je podpornik letosnjega dogodka tudi družba Edison, ki ponuja inovativno rešitev EdisonPlug&Go za promocijo uporabe električnih avtomobilov in trajnostne mobilnosti.

Tržaška etapa »električne turneje« revije Quattroruote se bo nadaljevala petih znamk, ki so uradni partnerji